
	<p style="text-align: center;">ONLINE JOURNAL OF MUSIC SCIENCE</p> <p style="text-align: center;">Çevrimiçi Müzik Bilimleri Dergisi</p> <p style="text-align: center;">ISSN: 2536-4421</p>
---	---

Atıf/Citation

Kamerli, Ü. B. ve Yöndem, S. (2023). Yaylı çalgı eğitiminde birden çok eğitimciyle çalışmanın öğrenciler üzerindeki etkisi. *Online Journal Of Music Sciences*, 8 (1), 25-41.

<https://doi.org/10.31811/ojomus.1232991>

Cilt/Volume: 8	Geliş Tarihi/Received: 12.01.2023	Araştırma Makalesi/ Research Article
Sayı/Issue: 1	Kabul Tarihi/Accepted: 28.06.2023	
Haziran/ June 2023	Yayım Tarihi/Published: 30.06.2023	https://doi.org/10.31811/ojomus.1232991

Ümit Başar KAMERLİ

Öğretmen, Yücel Koyuncu Bilim ve Sanat Merkezi,
kamerli_basar@hotmail.com

Sadık YÖNDEM

Doç. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim
Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü,
sadyon2002@yahoo.com

* Bu çalışma yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

YAYLI ÇALGI EĞİTİMİNDE BİRDEN ÇOK EĞİTİMCİYLE ÇALIŞMANIN ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

ÖZ

Bu çalışmada, bireysel yaylı çalgı eğitiminde iki ve üzeri eğitimciyle çalışmış olan öğrencilerin, bu durumdan olumlu ve olumsuz etkilenme düzeyleri ortaya konulmuştur. Yaylı çalgı eğitimi her çalgıda olduğu gibi erken yaşlarda başlanıldığında etkili sonuçlar alınan bir süreçtir. Bu çalışmada büyük yaş gruplarının öğrenim gördüğü eğitim kurumlarındaki öğrencilerin çalgı eğitimi süreçlerinde karşılaştıkları durumlar ele alınmıştır. Araştırmanın örneklemini, Türkiye'nin altı bölgesinden seçilen üniversitelerin Eğitim Fakültesi'nin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören yaylı çalgı öğrencileri oluşturmaktadır. Verilerin elde edilmesinde, araştırmacılar tarafından geliştirilen 22 maddelik anket uygulanmıştır. Bu çalışmada toplanan veriler, nicel veri analizi yöntemleriyle SPSS 20 programıyla analiz edilmiş ve analiz sonuçları yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda; öğrencilerin karşılaştıkları olumlu ve olumsuz durumlar, cinsiyet ve çalgı türüne göre istatistiksel olarak anlam taşımamaktadır. Bununla birlikte elde edilen veriler, çalışılan öğretmen sayısına göre değerlendirildiğinde bazı olumlu etkilerin istatistiksel olarak anlam taşımadığı bazı olumsuz etkilerin ise anlamlı olduğu saptanmıştır. Bu olumsuz durumlara; yeni öğretmenlerin çalgı tekniğine müdahale etmesi, gam, etüt ve eser çalışmalarına daha az önem vermesi gösterilebilir. Olumlu durumlar olarak öğrencilerin öğretmenlerine güvendiği ve genel olarak öğretmen ile olumlu iletişim içinde olmalarından dolayı yeni teknik ve beceriler kazandıkları söylenebilir. Bunların yanı sıra öğretmenlerin bazı hatalı uygulamalarından dolayı öğrencilerin birçok problem yaşadıkları saptanmış ve bu sonuçlar ışığında çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, müzik, müzik eğitimi, yaylı çalgı eğitimi, çalgı öğretmeni.

EFFECT LEVEL OF TAKING MUSICAL INSTRUMENT LESSONS FROM DIFFERENT TEACHERS ON STUDENTS

ABSTRACT

In this study, the positive and negative effects of students who have worked with two or more instructors in individual string instrument education have been revealed. String instrument training is a process with effective results when started at an early age, as in every instrument. In this study, the situations encountered by the students in the educational institutions where the older age groups are educated are discussed. The sample of the research consists of string instrument students studying in Music Education Departments of Education Faculties of Universities selected from six regions of Turkey. To obtain the data, a 22-item questionnaire developed by the researchers was applied. The data collected in this study were analyzed with the SPSS 20 program with quantitative data analysis methods and the analysis results were interpreted. As a result of the research; The positive and negative situations faced by students are not statistically significant according to gender and instrument type. However, considering the number of teachers employed, some positive effects were not statistically significant, while some negative effects were found to be significant. These negative situations; The intervention of the new teachers in the instrument technique can be seen as the new teacher giving less importance to the study of scales, etudes, and pieces. In positive situations, it can be said that students gain new technical skills because they trust their teachers and generally have positive communication. In addition to these, it was determined that the students experienced many problems due to some wrong practices of the teachers, and various suggestions were presented based on these results.

Keywords: Education, music, music education, string instruments, instrument teacher

1.GİRİŞ

Çalgı eğitimi, müziğin en önemli öğelerinden biridir. Çalgı eğitimi yoluyla bireyin müziğin detaylarını öğrenmesi, el göz, düşünce, işitme koordinasyonlarını kazanması ve estetik duyumlar elde etmesi sağlanır. Çalgı eğitimi, birbirini izleyen aşamalar bütünüyle elde edilen bir süreçtir (Yöndem, 2016). Yıldız'a (1986) göre "Çalgı eğitimi, çalgı çalmayı öğretebilme çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme ve çalgı çalmayı geliştirebilme basamaklarını gerçekleştirecek biçimde programlanıp yürütülür". Çalgı eğitimi yoluyla bireye müziğin birçok yönünü öğretmek mümkündür. "Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimi arttıracak şekilde ayarlama, müzik kültürünü çalgısı yoluyla en iyi şekilde kavratma ve müzikal becerilerini arttırmaya yönelik çalışmalar çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır" (Parasız, 2009). İyi bir mesleki müzik eğitimi için, sağlam bir müzik eğitimi almış olmak gerekir. Müzik eğitiminin alt kolu olan çalgı eğitimi, usta-çırak ilişkisiyle yürür. Usta işinin ehli, çırak da istekli, yetenekli ve çalışkan olmalı ki ortaya kaliteli ürün çıkabilsin (Uçan, 2018). Çalgı eğitiminde öğrencinin yaş düzeyi çok önemlidir. Küçük yaşta bireyin kasları gelişim evresinde olduğundan, kaslar çalgıya göre şekil alacaktır. Çalgı eğitimine genel olarak küçük yaşlarda başladığında etkili sonuç alınır. Hobi olarak ilgilenen kişiler daha büyük yaşlarda başlayabilirler. Eğitim süresince öğrencinin çalgıya ilgisi, öğretim elemanının ve ailenin bireye yaklaşımı kritik bir önem taşır. "Psiko-motor davranışların öğretilmesinde öğreticiye çok önemli görevler yüklenir. Öğretici, öğretilecek beceriyi adım adım öğretmeli ve öğrencinin ilgisini ve dikkatini davranışlarda toplayabilmelidir" (Saraç, 2003). Araştırmaya konu olan yaylı çalgılar keman, viyola, viyolonsel ve

kontrbastan oluşmaktadır. Karolyi (2007)'ye göre ses niteliği ya da ses şiddetindeki en ince ayrıntılar bile, bu son derece duyarlı çalgılarda kolaylıkla elde edilebilmektedir. "Yaylı çalgı ailesi özellikle çoksesli dünya müzik kültürünün gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır ve oynamaktadır" (Sonsel, 2017). Yaylı çalgıların tanımına keman özelinden bakarsak "Keman eğitimi, keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturduğu toplulukların devinîşsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değışiklikler oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci diye tanımlanabilir" (Günay ve Uçan, 1980, s.8). Bu tanımı yaylı çalgıların tümüne genelledebiliriz. "Bu süreçte öğrenciler yerel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıma fırsatı bulabilir, bu müzikleri dinlemeye daha istekli hale gelebilir ve müziksel bilgilerin, becerilerini, zevklerini, yeteneklerini ve beğenilerini geliştirebilirler" (Parasız, 2001). Bunun yanı sıra çalgı çalmanın, insan psikolojisine ve insanın sosyal durumuna olumlu yönde katkıda bulunabildiği ifade edilebilir.

Hangi yaşta çalgı eğitimi alınır alınsın çalgı tekniğine ait genel doğrular vardır. "Her çalgının değışik teknik ve kendine özgü yetenekler gerektirdiğini fakat genel olarak çalgı çalma tekniklerinin, duruş, tutuş, yay kullanma, el pozisyonu, nefes, dilin kullanımı, ses kalitesi, bilek, kol ve parmakların durumu, entonasyon ve vibratodan oluştuğu belirtilmektedir" (Schleuter, 1997, aktaran Özmenteş, 2005). Bu genel doğruların haricinde kişilere ve ekollere bağlı olarak bazı farklılıklar olmakta ve çalgı eğitimi sürecinde birçok eğitimci bildiklerini öğrenciye aktarmaya çalışmaktadır. Bu uygulama, öğrenci üzerinde bazı fiziksel ve psikolojik etkiler bırakabilmektedir. Bunun dışında başka problemlerle de karşılaşmaktadır. Bu problemlerin başında sürekli öğretmen değışimi gelmektedir. Bu durum Millî Eğitim Bakanlığı'nın sunduğu özlük haklarından faydalanan çalgı öğretmenlerinin görev yeri değışikliği, Güzel Sanatlar Lisesi'nden üniversitelerin müzik bölümüne geçiş yapan öğrencinin, mecburi öğretmen değışimi olarak gerçekleşmektedir. Bunun haricinde üniversitede de öğretim elemanı değışikliği olabilmektedir. Bu durum öğrencilerin başarılarında bazı olumsuz durumların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Öğrenci alışkanlıkları ile yeni öğretmenin öğretim teknikleri ve öğrenciden beklentileri örtüşmeyebilmektedir. Bilgütay'a (2004) göre teknikte yapılacak değışiklik bireysel farklılıklar göz önüne alınarak uygulanmıyışsa öğrenci zorlanabilmekte ve bu tekniği oturtmak için daha da fazla çalışarak kaslarını zedeleyebilmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada çalgı eğitiminde farklı eğitimcilerle çalışmanın öğrenciler üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca öğrenciler üzerinde olumsuzluğa neden olan faktörlerin açığa çıkarılmasına yönelik çalışmalara katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Bu çalışma bireysel çalgı eğitiminde özellikle yaylı çalgılarda, öğrencilerin birden çok öğretmenle çalışmaları sonucunda, öğrencilerin çeşitli sorunlarla karşılaşmaları ve karşılaştıkları zorluklarla baş etme durumlarıyla karşı karşıya kalmalarını ortaya koymasından oldukça önemlidir. Daha önce bu

çalışmayla birebir örtüşen bir çalışma olmaması sebebiyle bu çalışma, önemli bir boşluğu dolduracak yapıya sahiptir. Çalışmanın sonucu, birden çok öğretmenle çalışacak olan öğrencilerin karşılaşabilecekleri sorunlara kurumların ve öğretmenlerin hazırlıklı olarak gerekli önlemleri almalarına yönelik öneriler getirmesi açısından önem taşımaktadır.

2. YÖNTEM

Bu çalışma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre görece daha büyük örneklem üzerinde yapılan araştırmalara tarama araştırmaları denir (Büyüköztürk, Kılıç, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010).

2.1. Veri toplama Aracı

Bu çalışmadaki veriler toplanırken literatür tarama ve anket yöntemlerine baş vurulmuştur. Anket için 6 üniversiteden toplam 169 öğrenciye ulaşılmıştır.

Ölçme aracı: Araştırmada uygulanan anket formu araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Öğrenciler için geliştirilen anket başlangıçta 32 maddeden oluşmuştur. Bu anket, alanında uzman 2 müzik eğitimcisi ve 1 ölçme uzmanı tarafından incelenmiştir. Anket, uzmanlardan alınan dönütlerle uygun olmayan kavram ve ölçüm elde edilemeyecek sorulardan ve ifadelerden arındırılarak 25 maddeye düşürülmüştür. Daha sonra anket, pilot uygulama olarak Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde gönüllü 9 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrenciler tarafından anlaşılmayan ve veri elde etmeye engel oluşturan maddeler revize edilerek anket 22 maddelik son halini almıştır. 22 maddelik bu anketin 11 maddesi olumlu yapılar, 11 maddesi ise olumsuz yapılar içermektedir. Anket, katılımcıların kişisel bilgilerini içeren bölüm ve sorular olmak üzere toplam iki bölümden oluşmaktadır.

2.2. Geçerlik ve Güvenirlik

Açımlayıcı Faktör Analizi ve Yapı Geçerliliğini tespit etmek amacıyla öncelikle veri setinin faktör analizi için test edilmiştir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0.867 olarak bulunmuştur. Bu test, veri setinin faktör analizi için uygunluğunu göstermektedir. Değişkenler arasında ilişki olup olmadığını test eden Barlett testi de anlamlı bulunmuştur ($X^2= 2601.423$, $p=.000$). Test veri seti faktör analizi için uygundur. Alt Boyutların Varyans Oranlarına bakıldığında, birinci faktör olarak bulunan yapı "Boyut 1" adı altında ele alınmıştır. Bu faktör altındaki maddelerin faktör yükleri .47 ile .84 arasında değişmektedir. Bu faktör, toplam varyansın %38'ini açıklamakta ve 11 maddeden oluşmaktadır. İkinci faktör olarak bulunan yapı "Boyut 2" adı altında ele alınmıştır. Bu faktör altındaki maddelerin faktör yükleri .33 ile .89 arasında değişmektedir. Bu faktör toplam varyansın %18'ini açıklamakta ve 11 maddeden oluşmaktadır. Tavşancıl'a (2014) göre ideal olan varyans oranları %40–60 aralığındadır. Bu çalışmada bulunan yüzde %56 ideal varyans oranında olduğu görülmektedir.

Madde İç Tutarlılık Güvenirlik aşamasında ölçme aracının güvenilirliğini sağlamak amacıyla anketin iç tutarlılık katsayısı belirlenmiştir. Her bir maddenin varyansına dayalı olarak hesaplanan Cronbach Alfa

iç tutarlılık katsayısı .778'dir. Böylece anket toplamının kabul edilebilir derecede güvenilirliği sağladığı görülmüştür.

2.3. Verilerin Analizi

Bu çalışmada toplanan veriler, nicel veri analizi yöntemleriyle SPSS 20 analiz programıyla analiz edilmiştir. Olumlu ve olumsuz ifadelerden oluşan ölçek maddeleri, frekans yüzde ve aritmetik ortalamalarına göre sıralanarak hangi maddelere etkin katılım olduğu belirlenmiştir. Ölçek maddeleri cinsiyete göre, dört farklı çalgı türüne ve üç farklı öğretmenle çalışma gruplarına göre Ki-kare analizi yapılarak gruplar arasındaki farklara bakılmıştır. Ayrıca bu ölçek maddelerinin aritmetik ortalamalarının gruplara dağılımlarına bakılarak yorumlamalar yapılmıştır.

2.4. Araştırmanın Etik İzinleri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: BAİBÜ Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları

Etik değerlendirme kararının tarihi: 24.01.2018

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: Protokol No:2018/2

2.5. Çalışma Grubu

Bu çalışma, 2018-2019 öğretim yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı olmak üzere toplam 6 üniversitede öğrenim gören ve görev yapan aynı zamanda öğretmen sayısı iki ve daha fazla olan 169 öğrenci ile yürütülmüştür.

3. BULGULAR

Birden çok eğitimciyle çalışmış öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumlu ve olumsuz durumların dağılımı ne yöndedir?

Tablo 1

Birden Çok Eğitimciyle Çalışan Öğrencilerin Çalgı Çalmada Karşılaştıkları Olumlu Durumlara İlişkin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

MADDELER		Hiç	Az	Kısmen	Çok	Tamamen	\bar{X}	s.s.
Yeni öğretmenin, vermeye çalıştığı kazanımı tereddütsüz almaya çalışmak	f	7	13	40	45	64	3,86	1,134
	%	4,1	7,7	23,7	26,6	37,9		
Yeni öğretmenle, çalgıda yeni teknik beceriler kazanmak	f	9	15	35	46	63	3,83	1,184
	%	5,3	8,9	20,7	27,2	37,3		
Çalgı performansına yönelik sorun yaşandığında, öğretmenle o sorunu kolaylıkla aşabilmek	f	12	14	41	33	69	3,79	1,259
	%	7,1	8,3	24,3	19,5	40,8		
Yeni öğretmenin öğrettiklerini kolaylıkla anlamak ve uygulamak	f	8	19	45	43	54	3,69	1,171
	%	4,7	11,2	26,6	25,4	32,0		
Yeni öğretmene, yapıcı ve teşvik edici tutumundan dolayı kolaylıkla uyum sağlamak	f	14	22	32	36	65	3,69	1,324
	%	8,3	13,0	18,9	21,3	38,5		
Yeni öğretmenle gam, etüt ve eser çalışmasını bir bütün şeklinde yapmak	f	13	23	42	36	55	3,57	1,280
	%	7,7	13,6	24,9	21,3	32,5		
Öğretmen değişiminden sonra, eserleri nasıl yorumlanması gerektiğini anlamak ve uygulamak	f	18	13	45	48	45	3,53	1,259
	%	10,7	7,7	26,6	28,4	26,6		
Öğretmen değişiminden sonra sağ eli ve kolu daha rahat kullanmak	f	17	23	44	47	37	3,38	1,252
	%	10,1	13,7	26,2	28,0	22,0		
Öğretmen değişiminden sonra, çalgıya daha çok zaman ayırmak	f	19	26	48	32	43	3,32	1,315
	%	11,2	15,4	28,4	18,9	25,4		
Öğretmen değişiminden sonra sol eli ve kolu daha rahat kullanmak	f	18	21	57	36	36	3,30	1,242
	%	10,7	12,5	33,9	21,4	21,4		
Yeni öğretmenin, çalgı performansına yönelik beklentilerini karşılamak için destek almak	f	49	25	34	24	37	2,85	1,522
	%	29,0	14,8	20,1	14,2	21,9		
$X=3,52$								

Yaylı çalgı eğitiminde birden çok eğitimciyle çalışmanın öğrenciler üzerindeki etkisi

Tablo 1'e baktığımızda öğrenciler açısından en önemli görülen olumlu durumların; öğretmene yönelik güven, iletişim ve sonuç olarak çalgıda ilerlemeyi sağlayacak ortamın oluşması olarak görülmektedir. Elde edilen verilere göre yeni öğretmenin, öğrencinin durumunu iyi analiz etmesi, sorunlarla nasıl baş edebileceği konusundaki yetkinliği ve alanındaki uzmanlığı gibi faktörler öğrencilerin olumlu durumları fark edebilmelerinde önemli etken olarak görülebilir. Bunların dışında daha az oranda görülmelerine rağmen teknik olarak sol el ve kolun daha rahat kullanımı ve çalgıya daha fazla zaman ayırdım ifadelerine katılım, öğrencilerin hem teknik artırımı hem de çalgıya karşı çalışma isteklerindeki artışa işaret etmektedir. Bu veriler de öğrencilerin, yeni öğretmen etkisiyle verimli çalışmalara yöneldiklerini göstermektedir. Öğretmenin deneyimi, gözlemciliği, sorun çözmeye yatkınlığı ve sabrı bu olumlu ortamı sağlayacak önemli faktörler olarak gösterilebilir.

Tablo 2

Birden Çok Eğitimciyle Çalışan Öğrencilerin Çalgı Çalmada Karşılaştıkları Olumsuz Durumlara İlişkin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

MADDELER		Hiç	Az	Kısmen	Çok	Tamamen	\bar{X}	s.s.
Yeni öğretmenin, çalgı tekniğini yanlış bulması ve başa dönmek	f 67 % 39,6	29 17,2	32 18,9	14 8,3	27 16,0		2,44	1,475
Öğretmen değişiminden sonra, yay kullanımında uygulanan teknikleri yapmakta zorlanmak	f 91 % 53,8	30 17,8	23 13,6	11 6,5	14 8,3		1,98	1,300
Öğretmen değişiminden sonra, çalgı çalışma isteksizliği	f 98 % 58,0	22 13,0	20 11,8	11 6,5	16 9,5		1,95	1,357
Öğretmen değişiminden sonra, sol el veya kolda ağrı	f 91 % 53,8	29 17,2	26 15,4	13 7,7	10 5,9		1,95	1,240
Öğretmen değişiminden sonra sol el ve parmak kullanımında performans düşüşü	f 95 % 56,2	30 17,8	16 9,5	15 8,9	12 7,1		1,92	1,290
Öğretmen değişiminden sonra, sağ el veya kolda ağrı	f 93 % 55,0	30 17,8	25 14,8	12 7,1	9 5,3		1,90	1,208
Öğretmen değişiminden sonra, çalgıdan çıkarılan seslerde bozulma	f 100 % 59,2	17 10,1	34 20,1	12 7,1	5 3,0		1,84	1,155
Öğretmen değişiminden sonra çalgıda kendine güvenin azalması	f 105 % 62,9	25 15,0	14 8,4	12 7,2	11 6,6		1,80	1,249
Yeni öğretmenin çalgı tekniğine müdahale etmesinin rahatsızlığı	f 107 % 63,7	23 13,7	20 11,9	9 5,4	9 5,4		1,75	1,182

Ümit Başar KAMERLİ, Sadık YÖNDEM

Yeni öğretmenle, çalışılan yeni teknik ve beceriyi içinde bulunduran eserler çalışmamak	f	108	23	23	9	6	1,71	1,109
	%	63,9	13,6	13,6	5,3	3,6		
Yeni öğretmenin gam, etüt ve eser çalışmasına daha az önem vermesi	f	108	22	26	6	5	1,67	1,055
	%	64,7	13,2	15,6	3,6	3,0		
Mean=1,90								

Tablo 2'deki durumlar incelendiğinde öğrencileri olumsuz yönde etkileyen değişik düzeylerde birçok maddeyle karşılaşılmıştır. Olumsuzluk anlamında, en fazla etkilendikleri durumların şimdiye kadar öğrendikleri bilgilerin ya da tekniklerin yanlış olarak nitelenmesi neticesinde başa dönmeleri, bunun çok büyük zaman kaybı olarak görülüp öğrencileri olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Bu durumun da öğrencileri psikolojik ve fizyolojik anlamda etkileyebileceği söylenebilir. Öğrencilerin en fazla etkilendikleri olumsuz durumların başında zaman kaybı yaşamalarının yanı sıra öğrencilerde fiziksel zorlanmaların, ağrıların oluşması ve çalgı çalmaya yönelik isteksizliklerin olduğu söylenebilir.

Birden çok eğitimciyle çalışmış öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumlu ve olumsuz durumlar şöyledir:

1. Cinsiyete
2. Çalgı türüne
3. Öğretmen sayısına göre farklılık göstermekte midir?

1.a. Olumlu durumlar ile cinsiyet değişkeni karşılaştırıldığında cinsiyetlere göre fark var mıdır?

Tablo 3

Cinsiyete Göre Olumlu Durumların Aritmetik Ortalamaları

Olumlu Durumlar	Cinsiyet	
	Kadın	Erkek
	\bar{X}	\bar{X}
1- Öğretmen değişiminden sonra, eserleri nasıl yorumlanması gerektiğini anlamak ve uygulamak	3,48	3,68
2- Öğretmen değişiminden sonra sol eli ve kolu daha rahat kullanmak	3,29	3,34
3- Öğretmen değişiminden sonra sağ eli ve kolu daha rahat kullanmak	3,32	3,57
4- Öğretmen değişiminden sonra, çalgıya daha çok zaman ayırmak	3,27	3,42
5- Yeni öğretmenle, çalgıda yeni teknik beceriler kazanmak	3,80	3,91
6- Yeni öğretmenle gam, etüt ve eser çalışmasını bir bütün şeklinde yapmak	3,53	3,71
7- Yeni öğretmene, yapıcı ve teşvik edici tutumundan dolayı kolaylıkla uyum sağlamak	3,73	3,52
8- Yeni öğretmenin, vermeye çalıştığı kazanımı tereddütsüz almaya çalışmak	3,90	3,73
9- Yeni öğretmenin çalgı performansına yönelik beklentilerini karşılamak için destek almak	2,80	3,00

Yaylı çalgı eğitiminde birden çok eğitimciyle çalışmanın öğrenciler üzerindeki etkisi

10- Yeni öğretmenimin öğrettiklerini kolaylıkla anlamak ve uygulamak	3,70	3,60
11- Çalgı performansına yönelik sorun yaşandığında, öğretmenle o sorunu kolaylıkla aşabilmek	3,77	3,81

Tablo 3’de öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumlu durumlar ile cinsiyet değişkeni karşılaştırıldığında, olumlu durumlarla cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır. Olumlu durumların her iki cinsiyet grubunda aynı şekilde algılandığı ve her iki cinsiyet grubuna iyi anlamda yansıdığı söylenebilir. Olumlu durumlarda cinsiyete göre anlamlı bir farklılık görülmemekle birlikte cinsiyetler arasında bazı maddelerde farklılıklar olduğu söylenebilir. Cinsiyetler arası bu durumu belirlemek amacıyla olumlu ifadelerdeki her bir madde için aritmetik ortalamalara bakılmıştır.

1.b. Olumsuz durumlar ile cinsiyet değişkeni karşılaştırıldığında cinsiyetlere göre fark var mıdır?

Tablo 4

Cinsiyete Göre Olumsuz Durumların Aritmetik Ortalamaları

Olumsuz Durumlar	Cinsiyet	
	Kadın	Erkek
	\bar{X}	\bar{X}
1- Öğretmen değişiminden sonra, çalgıdan çıkarılan seslerde bozulma	1,83	1,78
2- Öğretmen değişiminden sonra, sol el veya kolda ağrı	1,98	1,81
3- Öğretmen değişiminden sonra, sağ el veya kolda ağrı	1,91	1,84
4- Öğretmen değişiminden sonra, yay kullanımında önceden uygulanan teknikleri yapmakta zorlanma	1,99	1,92
5- Öğretmen değişiminden sonra, çalgıya çalışmak karşı isteksizlik	1,93	2,02
6- Öğretmen değişiminden sonra sol el ve parmak kullanımında performans düşüşü	1,96	1,76
7- Öğretmen değişiminden sonra kendine güvenin azalması	1,88	1,50
8- Yeni öğretmenin çalgı tekniğine müdahale etmesinden rahatsız olma	1,78	1,63
9- Yeni öğretmenin gam, etüt ve eser çalışmasına daha az önem vermesi	1,70	1,55
10- Yeni öğretmenle, yeni teknik ve beceriyi içinde bulunduran eserler çalışılmaması	1,77	1,50
11- Yeni öğretmenin, çalgı tekniğini yanlış bulması sonucu başa dönmek	2,47	2,31

Tablo 4’e bakıldığında, öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumsuz durumlar ile cinsiyet değişkeni karşılaştırıldığında; olumsuz durumlarla cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır (p>0,05). Yine olumsuz durumların her iki cinsiyet grubunu aynı şekilde etkilediği

söylenbilir. Olumsuz durumlarda cinsiyete göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Bununla birlikte cinsiyetler arasında olumsuz durumlara verilen öneme bakıldığında maddelere göre bazı farklılıklar olduğu söylenebilir. Bu amaçla cinsiyetler arası bu durumu belirlemek amacıyla olumsuz ifadelerdeki her bir madde için aritmetik ortalamalara bakılmıştır.

2.a.-Öğrencilerin Çalgı Çalmada Karşılaştıkları Olumlu Durumlar ile Çalgı Türleri arasında fark var mıdır?

Tablo 5

Çalgı Türlerine Göre Olumlu Durumların Aritmetik Ortalaması

Olumlu durumlar	Çalgı Türü			
	Keman	Viyola	Çello	Kontrabas
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}
1- Öğretmen değişiminden sonra, eserleri nasıl yorumlanması gerektiğini anlamak ve uygulamak	3,48	3,58	3,57	3,50
2- Öğretmen değişiminden sonra sol eli ve kolu daha rahat kullanmak	3,28	3,32	3,34	3,00
3- Öğretmen değişiminden sonra sağ eli ve kolu daha rahat kullanmak	3,39	3,35	3,34	4,00
4- Öğretmen değişiminden sonra, çalgıya daha çok zaman ayırmak	3,25	3,41	3,31	4,00
5- Yeni öğretmenle, çalgıda yeni teknik beceriler kazanmak	3,86	3,54	4,00	3,00
6- Yeni öğretmenle gam, etüt ve eser çalışmasını bir bütün şeklinde yapmak	3,54	3,38	3,78	4,00
7- Yeni öğretmene, yapıcı ve teşvik edici tutumundan dolayı kolaylıkla uyum sağlamak	3,82	3,48	3,52	3,00
8- Yeni öğretmenin, vermeye çalıştığı kazanımı tereddütsüz almaya çalışmak	3,94	3,80	3,73	3,00
9- Yeni öğretmenin, çalgı performansına yönelik beklentilerini karşılamak için destek almak	2,88	2,83	2,76	3,00
10- Yeni öğretmenimin öğrettiklerini kolaylıkla anlamak ve uygulamak	3,85	3,45	3,44	3,50
11- Çalgı performansına yönelik sorun yaşandığında, öğretmenle o sorunu kolaylıkla aşabilmek	3,62	3,51	3,68	3,00

Yaylı çalgı eğitiminde birden çok eğitimciyle çalışmanın öğrenciler üzerindeki etkisi

Tablo 5'e göre Öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumlu durumlar ile çalgı türleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Olumlu durumların çalgı türüne bakılmaksızın her öğrenciyi aynı şekilde etkilediği söylenebilir. Hem teknik açıdan hem çalışma verimliliği açısından bakıldığında çalgı türü farklılığının bu durumu değiştirmedeği söylenebilir. Keman ve viyola öğrencilerinde öğretmenin vermeye çalıştığı teknik kazanımları öğrencilerin tereddütsüz almaya yönelik güven ve hazır bulunuşlukta oldukları söylenebilir. Çello ve kontrabas öğrencilerinde de yeni öğretmenin öğreteceklerine yönelik açık olma ifadeleri gözlenmiştir.

2.b. Öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumsuz durumlar ile çalgı türleri arasında fark var mıdır?

Tablo 6

Çalgı Türlerine Göre Olumsuz Durumların Aritmetik Ortalamaları

Olumsuz Durumlar	Çalgı Türü			
	Keman	Viyola	Çello	Kontrabas
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}
1- Öğretmen değişiminden sonra, çalgıdan çıkarılan seslerde bozulma	1,81	2,09	1,65	2,50
2- Öğretmen değişiminden sonra, sol el veya kolda ağrı	1,98	1,93	2,21	2,50
3- Öğretmen değişiminden sonra, sağ el veya kolda ağrı	1,77	1,96	2,15	2,50
4- Öğretmen değişiminden sonra, yay kullanımında önceden uygulanan teknikleri yapmakta zorlanma	1,83	2,41	1,97	2,50
5- Öğretmen değişiminden sonra, çalgı çalışma isteksizliği	1,88	2,20	1,92	2,50
6- Öğretmen değişiminden sonra sol el ve parmak kullanımında performans düşüşü	1,79	2,23	2,00	2,50
7- Öğretmen değişiminden sonra kendine güvenin azalması	1,78	1,90	1,75	1,50
8- Yeni öğretmenin çalgı tekniğine müdahale etmesinden rahatsız olma	1,80	1,83	1,57	1,50
9- Yeni öğretmenin gam, etüt ve eser çalışmasına daha az önem vermesi	1,73	1,76	1,42	2,00
10- Yeni öğretmenle, yeni teknik ve beceriyi içinde bulunduran eserler çalışılmaması	1,71	1,83	1,60	1,50

11- Yeni öğretmenin, çalgı tekniğini yanlış bulması sonuca başa dönmek	2,22	1,70	2,73	3,00
--	------	------	------	------

Tablo 6'ya göre Öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumsuz durumlar ile çalınan çalgı türü arasında istatistiksel olarak anlam bulunamamıştır ($p>0,05$). Olumsuz durumların çalgı türüne bakılmaksızın her öğrenciyi aynı şekilde etkilediği söylenebilir. Hem teknik açıdan hem çalışma isteksizliği açısından çalgı türü farklılığının bu durumu değiştirmedeği söylenebilir.

3.a. Öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumlu durumlar ile çalıştıkları eğitimci sayısı arasında fark var mıdır?

Tablo 7

Çalışılan Öğretmen Sayısına Göre Olumlu Durumların Aritmetik Ortalaması

Olumlu durumlar	Çalışılan Öğretmen sayısı		
	2	3-4	5 ve üzeri
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}
1- Öğretmen değişiminden sonra, eserleri nasıl yorumlanması gerektiğini anlamak ve uygulamak	3,53	3,48	3,30
2- Öğretmen değişiminden sonra sol eli ve kolu daha rahat kullanmak	3,40	3,17	3,05
3- Öğretmen değişiminden sonra sağ eli ve kolu daha rahat kullanmak	3,46	3,25	3,66
4- Öğretmen değişiminden sonra, çalgıya daha çok zaman ayırmak	3,36	3,35	3,20
5- Yeni öğretmenle, çalgıda yeni teknik beceriler kazanmak	3,89	3,75	3,96
6- Yeni öğretmenle gam, etüt ve eser çalışmasını bir bütün şeklinde yapmak	3,67	3,48	3,27
7- Yeni öğretmene, yapıcı ve teşvik edici tutumundan dolayı kolaylıkla uyum sağlamak	3,86	3,52	3,41
8- Yeni öğretmenin, vermeye çalıştığı kazanımı tereddütsüz almaya çalışmak	2,77	3,81	3,75
9- Yeni öğretmenin, çalgı performansına yönelik beklentilerini karşılamak için destek almak	3,77	3,07	2,82
10- Yeni öğretmenimin öğrettiklerini kolaylıkla anlamak ve uygulamak	3,95	3,58	3,62
11- Çalgı performansına yönelik sorun yaşandığında, öğretmenle o sorunu kolaylıkla aşabilmek	3,60	3,66	3,62

Tablo 7' ye göre öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumlu durumlar ile çalışılan eğitimci sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Öğrencilerin ve öğretmenlerin olumlu durumların oluşmasına yönelik birlikte çabaları, öğretmen sayısında artış olmasına rağmen öğrencileri

Yaylı çalgı eğitiminde birden çok eğitimciyle çalışmanın öğrenciler üzerindeki etkisi

etkilemediği söylenebilir. Öğrencilerin, yeni öğretmenleriyle çalgılarında yeni teknik ve beceriler kazanma beklentilerinin yüksek oranda olduğu gözlenmiştir.

3.b. Öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumsuz durumlar ile çalıştıkları eğitimci sayısı arasında fark var mıdır?

Tablo 8

Çalışılan Öğretmen Sayısına Göre Olumsuz Durumların Aritmetik Ortalaması

Olumsuz Durumlar	Çalışılan öğretmen sayısı		
	2	3-4	5 ve üzeri
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}
1- Öğretmen değişiminden sonra, çalgıdan çıkarılan seslerde bozulma	1,67	1,86	1,97
2- Öğretmen değişiminden sonra, sol el veya kolda ağrı	1,85	2,03	2,32
3- Öğretmen değişiminden sonra, sağ el veya kolda ağrı	1,82	2,01	2,10
4- Öğretmen değişiminden sonra, yay kullanımında önceden uygulanan teknikleri yapmakta zorlanma	1,79	2,06	1,97
5- Öğretmen değişiminden sonra, çalgı çalışma isteksizliği	1,74	2,07	2,20
6- Öğretmen değişiminden sonra sol el ve parmak kullanımında performans düşüşü	1,75	2,05	2,10
7- Öğretmen değişiminden sonra kendine güvenin azalması	1,63	1,81	2,17
8- Yeni öğretmenin çalgı tekniğine müdahale etmesinden rahatsız olma	1,54	1,75	2,14
9- Yeni öğretmenin gam, etüt ve eser çalışmasına daha az önem vermesi	1,59	1,67	2,03
10- Yeni öğretmenle, yeni teknik ve beceriyi içinde bulunduran eserler çalışılmaması	1,58	1,77	1,71
11- Yeni öğretmenin, çalgı tekniğini yanlış bulması sonucu başa dönmek	2,41	2,42	2,61

Tablo 8'e bakıldığında, her üç grubun da "Yeni öğretmenin, çalgı tekniğini yanlış bulması sonucu başa dönmek" olumsuz maddesine ilk sırada yer verdikleri görülmektedir. Bu durum farklı çalgı çalan gruplarda da gerçekleşmiştir. Çalışma süresince başa dönmek konusu öğrenciler arasında zaman kaybı ve emeklerin boşa gitmesi olarak görüldüğü söylenebilir. Yeni öğretmenlerin, öğrencilerin çalgı tekniğine müdahale etmesi; gam, etüt ve eser çalışmalarına daha az önem vermeleri ile çalışılan eğitimci sayısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p<0,05$). 2 eğitimci ile çalışan öğrencilerin,

eğitimcinin kendi çalgı tekniğine müdahale etmesinden rahatsız olmadığı (%71,2) ve yeni eğitimcinin gam, etüt ve eser çalışmalarına daha çok önem verdiği (%74,2) görülmektedir.

4.TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Öğrenciler çalgı öğretimine yönelik olarak öğretmen değişiminden kaynaklı bazı olumlu ve olumsuz durumlarla karşılaşmaktadırlar. Öğrencilerin öğretmenlerine güvendikleri ve bu güven sonucu eğitimcinin verdiği beceriyi tereddütsüz kabul ettikleri ve yeni teknik beceriler kazandıkları ortaya çıkmıştır. İstatistiksel açıdan değerlendirildiğinde en yüksek algıya sahip noktalar; olası yaşanan sorunların aşılabilmesi ve öğretmen-öğrenci arasında olumlu iletişimin olmasıdır. Olumsuzluklarla ilgili olarak şunlar söylenebilir: Eğitimcinin, öğrencilere çalgı tekniğinin yanlış olduğunu ifade ettikten sonra öğrencilerin başa dönmeleri, öğrencinin önceden uyguladığı yay tekniğini uygulamakta zorlanması, sol el ve kolda ağrı oluşması gibi sebeplerden dolayı öğrencilerin çalgıya karşı soğumaları istatistiksel olarak en yüksek algıya sahip noktalardır. Girgin'in (2015) araştırmasında, öğrencilerin çalgı öğretmeninden bekledikleri; kendini köreltmemeli, öğrenciyi anlamalı, güler yüzlü olmalı, bilgisini iyi aktarabilmeli, tatlı sert olmalı, agresif olmamalı, idealist olmalı, öğrenciyle ders dışında da vakit geçirmeli, pozitif olmalı, profesyonel olmalı, sabırlı olmalı, hoşgörülü olmalı, ders zamanını iyi kullanmalı, samimi olmalı, maddelerini sıralamışlardır. Hem öğretmenin hem de öğrencinin karşılıklı beklentileri vardır. Öğrenciler açısından önemli görülen olumlu durumların öğretmene yönelik güven, iletişim ve çalgıda ilerlemeyi sağlayacak durumun oluşması olarak görülebilir. Buradan yeni öğretmenin, öğrencinin durumunu iyi analiz etmesi, sorunlarla nasıl baş edebileceği konusundaki yetkinliği ve alanındaki uzmanlığı gibi faktörler öğrencilerin olumlu durumları fark edebilmelerinde önemli etkenlerdir. Bunların dışında daha az oranda görülmelerine rağmen teknik olarak sol el ve kolun rahat kullanımı, öğrencilerin çalgıya daha fazla zaman ayırdım ifadelerine katılım hem teknik gelişim hem de çalgıya karşı çalışma isteklerindeki artışa işaret etmektedir. Bu durum öğrencilerin yeni öğretmen etkisiyle verimli çalışmalara yöneldiklerini göstermektedir.

Araştırmada öğrencileri olumsuz yönde etkileyen değişik düzeylerde birçok durumla karşılaşmıştır. Öğrencilerin olumsuzluk anlamında en fazla etkilendikleri durumların şimdiye kadar öğrendikleri bilgilerin ya da tekniklerin yanlış olarak nitelenmesiyle başa dönmeleridir. Bu durum çok büyük zaman kaybıdır ve öğrencileri olumsuz yönde etkilemektedir. Bilgütay'a (2004) göre teknik değişim genel olarak başa dönülerek yapılmakta ve bu başa dönüş çalıciya gerilediğini hissettirebilme psikolojik gerginliklere yol açabilmektedir (Aktaran Evren, 2007). Bunun yanı sıra öğrencide fiziksel zorlanmaların olması, ağrıların oluşması ve çalgı çalmaya yönelik isteksizlik gibi durumlarla başedilebilmesi için öğretmenin, gözlem yapmasını ve bu durumlarla baş edebilmesine yönelik birikim sahibi olmasını gerektirir. Problemin anlaşılması ve önlenmesi için vücut anatomisi ve mekaniğinin iyi bilinmesi gerekmektedir. Cinsiyete göre olumlu ifadelerin ise her iki cinsiyet grubunda, yeni öğretmenin kendilerine kazandıracaklarına yönelik bir tereddütlerinin olmadığı ve bir hazır bulunuşluk içerisinde oldukları söylenebilir. Öğrencilerin çalgı çalmada karşılaştıkları olumsuz durumlar ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Olumsuz durumların her iki cinsiyet grubunda da aynı şekilde algılandığı ve her iki cinsiyet grubunu aynı şekilde etkilediği söylenebilir. Cinsiyetler

arasında olumsuz durumlara verilen öneme bakıldığında maddelere göre bazı farklılıklar olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak, çalgı eğitimi süreçlerinde farklı öğretmenlerle çalışmanın getirdiği birçok sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunlar birçok öğrencide; çalgıya, okula, öğretmene yönelik uzaklaşma ve isteksizlik oluştursa da dikkatli, özenli ve iyi bir planlama ile üstesinden gelinebilecek bir öğretim süreci geliştirilebilir.

Araştırmanın Etik Beyanı

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: BAİBÜ Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları

Etik değerlendirme kararının tarihi: 24.01.2018

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 2018/2

Araştırmacıların Makaleye Katkı Oranı Beyanı:

1. yazar katkı oranı: %50

2. yazar katkı oranı: %50

Çıkar Çatışması Beyanı:

Yazarlar arasında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Bilgütay, B. S. (2004). Müzisyenlerde kas iskelet sistemi ile ilgili risk faktörleri ve çalışma kapasitesinin değerlendirilmesi. (No:157264) [Bilim Uzmanlığı Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Evren, N. (2007). Türkiye’de konservatuvarlar ve eğitim fakültelerindeki çalgı eğitiminde kas ve iskelet sistemi rahatsızlıklarının performansa etkileri. (No: 205344) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Girgin, D. (2015). Müzik eğitimi bölümlerindeki çalgı eğitiminde öğretmen ve öğrenci perspektifinde beklentiler. *E-Journal Of New World Sciences Academy*, 10 (3), 169-183.
- Günay, E. ve Uçan, A. (1980). *Çevreden Evrene Keman Eğitimi 1*. Yeni Dağarcık Yayınları.
- Karolyi, O. (2007). *Müziğe giriş*. Pan Yayıncılık.
- Özmenteş, S. (2005). Müzik eğitiminin boyutları ve çalgı eğitimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(6), 89-98.
- Parasız, G. (2001). Türkiye’de eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre ana çalgı keman eğitiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi.

(No:109364) [Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Saraç, G. (2003). Öğrenme kuramlarına göre bir yaylı çalgı olarak viyolonsel eğitimi ve viyolonsel öğretim programı süreci. *Muğla üniversitesi sbe dergisi*,(11). 25-33.

Sonsel, Ö. B. (2017). Bireysel çalgı viyola dersinin öğretim elemanları görüşleri açısından incelenmesi. *Fine Arts (NWSAFA)*, 12 (2), 125-134.

Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi*. Arkadaş Yayınevi.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Though the process of string instrument education can be sustained hassle-free, problems can be faced during the education process because of several reasons. The replacement of the instructor or transferring fine art students into music departments of the universities can pose problems. Such situations can cause physical and psychological matters like disability in the skeletal muscle system, loss of enthusiasm with the instrument, or tension. This research tried to reveal the positive and the negative effects of studying with different instructors on the students. It also aimed to contribute to studies to reveal the factors to cause negative effects and how to overcome them.

2. Method

This research is a descriptive study of the scanning model. It comprises the learners taking professional music education. This research was conducted with 169 string instrument students who acquired basic technical skills during the 2018-2019 education year in all music departments of the faculty of education in Turkey

3. Findings, Discussion, and Results

Comparatively, the positive effects of the replacement of the educator on students are much more than the negative effects. It was revealed that the students trust their teachers AMD and accept any skill unhesitatingly given by them and acquire new technical skills. Having positive communication between the student and the instructor has the highest concern in overcoming possible problems. For the negative effects, the educators ' restart the learning process stating that the techniques of the students are wrong causes students to have difficulty and lose interest in the instrument and pain in the left hand and arm which have the highest concern. Positive or negative conditions the students face has no statistical meaning according to the sex and the type of the instrument, however some negative effects were established when the research is evaluated according to the number of educators while the positive effects have no statistical meaning. Accordingly, meaningful differences were established between the number of educators being worked with AMD and the new educators' interruptions in the technique of the instrument and giving less importance to scale, etude, and composing.

Students come across both positive and negative conditions caused by the change in the educator. They face problems because of the negative approach and the teaching methods of the latter educator even though they trust the educator and have no prejudice. The most important positive conditions are fulfilled by having a confident environment with the educator to provide improvements. Therefore, the factors such as the correct analysis of students and the methods of approach to problems provided by the substitutive educator play an important role for students to realize the positive conditions. Apart from those above, seen lesser though, the students who find it easier and more comfortable to use their left-hand arm and gave more time to their instruments show an increase in their interest in technical improvement and playing the instrument. It also shows that the students lean to productive studies thanks to the new educator. Several conditions at different levels were faced during the research which affected the students negatively. One condition which mostly affected them was being told that their method was wrong and therefore all learnings up to now must be started over which caused loss of time. Besides physical difficulties pain and loss of enthusiasm for the instrument might have been caused by the educator's lack of observation and skills to overcome such problems.

Taking into consideration the arithmetic meaning of the positive statements according to sex, the leading statement by both male and female students is that they try to acquire the learning outcomes unhesitatingly given by the new educator. It can be said that both sex groups have no hesitations in acquisition provided by the new instructor and are in complete readiness. Although there is no meaningful difference between the negative conditions in playing the instrument and their sex, the negative conditions are perceived the same way by both sexes and they are affected likewise. It can be said that all students are affected in the same way by both positive and negative conditions without considering the kind of the instrument. The kind of instrument doesn't change the situation in terms of productivity of the students technically. No meaningful difference is found between the positive conditions the students come across in playing the instrument and the number of instructors to study with. It can be said that the cooperation of the students and the instructors in composing positive conditions despite the increase in the number of the instructors. As a result, during the instrument education process, several problems can be faced because of studying with different instructors. Even though these problems can cause most students to lose interest in the instrument, in the school, or the instructor, a learning process that overcomes problems can be maintained by attentive and good planning.